

การพัฒนากิจกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของกลุ่มวัยรุ่นในชุมชนภาคใต้

**THE DEVELOPMENT OF AIDS PREVENTIVE ACTIVITIES OF
TEENAGE IN SOUTHERN THAILAND**

อูษณีย์	ตันตรีบุรณ
อาภรณ์	เชื้อประไพศิลป์
สาวตรี	ลิมชัยอรุณเรือง
สุกัญญา	โลจนาภวัฒน์
พัชรียา	ไชยลังกา
ทิพมาส	ฉินวงศ์
ประนอม	หนูเพชร
กิตติกร	นิลมานัต

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

ได้รับทุนสนับสนุนวิจัยจากสภาวิจัยแห่งชาติ 2542 - 2543

เลขหมู่	วชิ ๒๒ ๘๖ ๙/
Bib Key	๒๒ ๘๖ ๙/

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของกลุ่มวัยรุ่นในชุมชนภาคใต้ ประชากรเป้าหมายคือ วัยรุ่นจากชุมชนไทยพุทธ 1 หมู่บ้าน และไทยมุสลิม 1 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มผู้วิจัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชน ผู้นำชุมชน ตัวแทนวัยรุ่นจากหมู่บ้านเป้าหมาย เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา รวมระยะเวลาการดำเนินโครงการ 2 ปี

ดำเนินการวิจัยเริ่มจากศึกษาสถานการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่น สถานการณ์โรคเอดส์ และกิจกรรมการรณรงค์โรคเอดส์ในชุมชน จากนั้นนำผลการสำรวจข้อมูล ไปเสนอผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่นในชุมชนตามความต้องการของกลุ่ม กิจกรรมที่เกิดขึ้นได้แก่ การให้ความรู้โรคเอดส์ เอดส์ตี้อยจร และชมรมกิจกรรมยามว่าง ได้แก่ เล่นกีฬา คนตรี และกลุ่มสมุนไพรร

การสรุปและประเมินผล พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ดีขึ้น ปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อผู้ป่วยเอดส์ไปในทางที่ดีขึ้น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกันมากขึ้น วัยรุ่นชายใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น มีความรู้สึกภูมิใจที่ตนเองได้มีส่วนร่วมในการนำความรู้และประสบการณ์ไปขยายต่อให้กับเพื่อนและคนในชุมชน มีการก่อตั้งกลุ่มซึ่งดำเนินกิจกรรมตามความสนใจร่วมกัน ส่งผลทำให้การลดการมีวัยรุ่นสูบบุหรี่มีโอกาสนำไปสู่โรคเอดส์ ปัจจัยที่สนับสนุนการคงอยู่ของกิจกรรมในการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นได้แก่ การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของวัยรุ่น การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ และการมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบกิจกรรม ส่วนอุปสรรคต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมได้แก่ การเคลื่อนย้ายแรงงานในกลุ่มวัยรุ่นมุสลิม

คำสำคัญ

วัยรุ่น โรคเอดส์ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ABSTRACT

The purpose of this participatory research was to develop the AIDS preventive activities of teenage in Southern Thailand. Target population was in a Thai Buddhist village and teenagers who live in Thai Muslim village. Both two villages are the villages in Had Yai district, Songkhla province. The head villager, local health care nurses, local health care volunteers and representative teenagers of each village involved and participated in the project. Data collection methods include questionnaire, interviews, focus groups and participant observation. Data was analyzed by using statistical method and thematic analysis. The project was completed in 2 years.

The project started with exploring AIDS situation and preventive activities, and teenagers' sexual behaviors in each village. All data were then presented to participants in order to reflect and find out AIDS preventive activities. Each village developed their own activities, including AIDS education for teens, AIDS study tours, and teenage club.

Final evaluation found that teenagers in the target villages gained better understanding about AIDS and developed positive attitudes to people with HIV/AIDS. They were proud of being part of AIDS preventive activities by sharing their knowledge and experiences to other teenagers. Male teenagers reported that they increasingly used condom when having sexual intercourse. Establishing teen club helped teenagers to spend time together and minimize harm as well as risk AIDS behaviors. Supporting factors to sustain the AIDS preventive program include establishing activities that are consistent with development and interests of teenage, receiving support from senior people and encouraging participation. The main hinder of AIDS participatory preventive activity is labor mobility.

Key words

Teenage, AIDS, Participatory Action Research